

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102007

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-07-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гостра Катерина Вікторівна

2. Hostra Kateryna Viktorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-06-2021

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (російська)

Місце роботи здобувача: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 54, м. Кривий Ріг, Криворізький р-н., Дніпропетровська обл., 50086, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 09.053.003

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 54, м. Кривий Ріг, Криворізький р-н., Дніпропетровська обл., 50086, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 54, м. Кривий Ріг, Криворізький р-н., Дніпропетровська обл., 50086, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.01.11, 14.01.01.03

Тема дисертації:

1. Методика роботи з прецедентними феноменами культури під час навчання російської мови в основній школі
2. Methods of working with precedent cultural phenomena while teaching the Russian language in basic school

Реферат:

1. У дисертації здійснено теоретичний аналіз проблеми та запропоновано нове вирішення наукового завдання, що полягає у розробці методики роботи з прецедентними феноменами культури під час навчання російської мови в основній школі. Визначено поняття «вторинна мовна особистість», що розуміється як комунікативно активний суб'єкт, що легко залучається до міжкультурної комунікації та здатен правильно продукувати мовну поведінку в тій чи іншій ситуації міжкультурного спілкування. Проаналізовано стан розробленості проблеми роботи з прецедентними феноменами культури під час навчання російської мови в основній школі, що уможливають ефективність процесу формування вторинної мовної особистості. Виявлено та схарактеризовано лінгводидактичні засади, що забезпечують організацію роботи з прецедентними феноменами культури у процесі навчання російської мови відповідно до змісту навчального

предмету, сприяють формуванню загальних і предметних компетенцій, розвитку вторинної мовної особистості, а саме: загальнодидактичні підходи; закономірності навчання іноземної мови; загальнодидактичні, лінгводидактичні та специфічні принципи, що визначають методи, систему вправ, методичні прийоми та засоби навчання. Упровадження методики роботи з прецедентними феноменами культури на уроках російської мови засвідчило її ефективність і дієвість. Матеріали дослідження, його результати та висновки можуть бути використані у практиці навчання іноземних мов, у тому числі й російської, що підтверджено під час апробації роботи у загальноосвітніх школах. Ключові слова: лінгводидактика, урок російської мови, прецедентність, прецедентні феномени культури, вторинна мовна особистість, рівні сформованості вторинної мовної особистості, лінгводидактичні засади, лінгводидактична модель, критерії розуміння прецедентних феноменів культури, критерії відбору прецедентних феноменів культури.

2. In the dissertation the theoretical analysis of the problem is carried out and the new decision of the scientific problem is offered which consists in developing technique of working with precedent cultural phenomena while teaching the Russian language in basic school. Precedent phenomena of culture are considered from the linguo-didactic point of view; it is established that they are cognitive structures formed in the cognitive base of native speakers on the basis of their socio-cultural and national cultural-historical experience. The important linguo-didactic peculiarity of precedent cultural phenomena is their dual essence: they are the object of study (containing important national and cultural information) and the medium of instruction (used as didactic material). The signs of precedent cultural phenomena are established: metaphoricalness, markedness, estimating, efficiency, implicitness, pragmatism, recurrence, historical variability; the peculiarities of precedent cultural phenomena are described: speech-communicative essence; national-cultural, socio-cultural or historical-cultural semantic meaning. The concept of «secondary language personality» is defined as a communicatively active subject who is easily involved in intercultural communication and is able to produce adequate language behavior in a particular situation of intercultural communication. The state of elaborating the problem of work with precedent phenomena of culture while teaching the Russian language in basic school, which ensure the efficiency of the process of the secondary language personality formation, is analyzed. Linguo-didactic principles that ensure the organization of work with precedent cultural phenomena in the process of teaching Russian in accordance with the content of the subject, contribute to the formation of general and subject competencies, the development of secondary language personality, namely: general didactic approaches; regularities of foreign language learning; general didactic, linguo-didactic and specific principles that determine the methodology, the set of exercises, the technique and teaching aids. The research material, its results and conclusions can be used in the practice of teaching foreign languages, including Russian, which was confirmed during the approbation of the work in secondary schools. Key words: linguodidactic, Russian language lesson, precedent, precedent phenomena of culture, secondary linguistic personality, levels of formation of secondary linguistic personality, linguodidactic principles, linguodidactic model, criteria of understanding precedent phenomena of culture, criteria for selection of precedent phenomena of culture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каневська Ольга Борисівна

2. Kanevska Olha Borysivna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голобородько Євдокія Петрівна

2. Goloborod'ko Yevdokiya Petrivna

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кажан Юлія Миколаївна
2. Kazhan Yuliia Mykolaivna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаманюк Віта Анатоліївна
2. Hamaniuk Vita Anatoliivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пальчикова Олександра Олександрівна
2. Palchykova Oleksandra Oleksandrivna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бакум Зінаїда Павлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бакум Зінаїда Павлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.